

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/87/2020
Identifikačné číslo spisu: 7712214713
Dátum vydania rozhodnutia: 23.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7712214713.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Š. Š., bývajúceho v L. Š. XXX, 2/ E. Š., bývajúcej v L. Š. XXX, obaja zastúpení JUDr. Jurajom Kusom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Námestie osloboditeľov 10, proti žalovanej Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenej JUDr. Félixom Neupauerom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8/A, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 7 C 129/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. januára 2019, sp. zn. 2 Co 51/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 7 C 129/2012 - 298 z 31. mája 2017 I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 8.000,- eur, II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 8.000,- eur, III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, IV. žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 11, 13 OZ (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 4 ods. 2 písm. a/ ZoPZP, ako aj poukazmi na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Haasová C - 22/12 /1/, Smernice Rady 72/166/EHS a Smernice Rady 90/232/EHS. Vecne tým, že F. I. Š.Y. utrpela 22. septembra 2010 pri dopravnej nehode smrteľné zranenia ako chodkyňa, do ktorej narazilo osobné motorové vozidlo zn. Fiat Punto, ktoré riadila F. E.. Súd prvej inštancie sa zaoberal najmä otázkou vecnej (tzv. pasívnej) legitímácie žalovanej a s ňou súvisiacou otázkou krytia i náhrady nemajetkovej ujmy povinným poistením podľa zodpovednostného zákona. Dospel k záveru, že je nepochybné, že cieľom smernice je zabezpečiť, aby povinné zmluvné poistenie vozidiel umožňovalo všetkým spolujazdcom, obetiam nehody spôsobenej vozidlom o odškodnenie za ujmu, ktorú utrpeli, keď poistné krytie zahŕňa škodu na zdraví a náklady pri usmrtení a zákon č. 381/2001 Z. z. nevylučuje náhradu nemajetkovej ujmy, keď v tejto súvislosti je potrebné vychádzať z eurokomformného výkladu pojmu škoda. Pri posúdení výšky nemajetkovej ujmy zo strany žalobcov vzal do úvahy skutočnosť, že

žalobcovia stratili blízkeho človeka, došlo k pretrhnutiu doterajších rodinných väzieb po strate rodiča, vzal do úvahy vek žalobcov v čase úmrtia ich matky ako i skutočnosť, že žalobcovia sa vyrovnali so smrťou matky bez pomoci odborníkov z odboru psychológie a psychiatrie, bez trvalého zhoršenia fyzického či psychického zdravia a mal za to, že primeranou náhradou pre každého zo žalobcov je suma 8.000,- eur s poukazom na spoluzavinenie poškodenej pri dopravnej nehode. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie strán sporu rozsudkom z 24. januára 2019 sp. zn. 2 Co 51/2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil, v časti trov konania zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Potvrdenie rozsudku prvoinštančného súdu odôvodnil jeho vecnou správnosťou vrátane potreby plného stotožnenia sa so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie a poukazom na ne (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Zb., ďalej len „C. s. p.“). Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 1/2016z 31. júla 2017, v ktorom najvyšší súd vyslovil záver, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujmy spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a v spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Uviedol, že pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, keď zodpovednostný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie. Súhlasil so záverom súdu prvej inštancie o výške priznanej nemajetkovej ujmy, keď mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil závažnosť vzniknutej ujmy, ale zobral do úvahy aj tú okolnosť, že určitou mierou škodu v danom prípade spôsobila aj samotná nebohá matka žalobcov, ktorá sama porušila pravidlá cestnej premávky. Výrok o trovách konania zrušil z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti neobsahovalo žiadne zdôvodnenie.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. c/ C. s. p. Uviedla, že rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p. Mala za to, že riešenie právnej otázky vecnej pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy za stratu blízkej osoby, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode, ako otázky od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, je v rozhodovacej praxe dovolacieho súdu rozdielne. Dovolatelka pritom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. februára 2013, sp. zn. 3 Cdo 176/2012, ako aj na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011, sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a z 5. decembra 2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, v ktorých tento opätovne konštatoval právny záver, že poisťovateľom nesvedčí pasívna legitimácia v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. v spojení s ustanovením § 15 ods. 1 citovaného zákona, a to ani v čase po rozsudku Súdneho dvora C-22/12 vo veci Haasová z 24. októbra 2013. Vo vzťahu k pasívnej legitimácii poisťovne v predmetnom spore dovolateľka uviedla, že zákon č. 381/2001 Z. z. sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť zahrnúť tento inštitút do poisťných zmlúv. Je toho názoru, že v danej veci je nevyhnutné prihliadať jedine na vnútroštátnu úpravu a judikatúru. Právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. podáva taxatívny výpočet prípadov, ktoré podliehajú poisťnému krytiu. Pod takto vymedzenú škodu citovaný zákon neumožňuje subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcu z ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ sa tak poistený s poisťovňou nadštandardne nedohodne v poisťnej zmluve. Poukázala na rozsudok najvyššieho súdu z 29. marca 2007, sp. zn. 3 Cdo 32/2007, v ktorom najvyšší súd uvádza, že ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva a príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Bola názoru, že aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodou na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmy pozostalých, je potom poisťiteľ - žalovaná priamo zo zákona o PZP de facto aj de iure oslobodená od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu) a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poisťnou udalosťou, keď žalobcovia neboli účastníkmi dopravnej nehody a možno o

nich hovoriť ako o „sekundárnej obeti“. Navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu voči žalovanej zamietne.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že právny názor súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu, že nároky pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy majú byť kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, považuje za plne súladný so zásadou priority únieového práva s vôľou európskeho normotvorcu. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 O.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

7. V zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

9. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 C.s.p. môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Žalovaná namieta nesprávne právne posúdenie sporu odvodzujúc prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p. a na preukázanie svojho tvrdenia uviedla rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 32/2007, 3 Cdo 18/2013 a 3 Cdo 176/2012.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p. je relevantná právna otázka, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavovaná v prijatí odlišných právnych názorov. Ide teda o otázku, ktorú už dovolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov sa ešte neustálili (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu). Najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 8 Cdo 78/2017 a sp. zn. 3 Cdo 196/2018 už uviedol, že ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p., je povinný označiť rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých dovolací súd o danej právnej otázke rozhodoval rozdielne (zaujal iné právne závery). Podobne v rozhodnutí sp. zn. 8 Cdo 141/2017 uviedol, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z uvedeného ustanovenia, neoznačil rozhodnutia odvolacieho

súdu, ktoré o danej právnej otázke zaujali rozdielne právne závery, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Skutočnosť, že dovolateľ vyvodzujúci prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p. neuvedie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sú rozdielne, považuje najvyšší súd za absenciu náležitostí dovolania v zmysle § 431 až § 435 C.s.p. (porovnaj 1 Cdo 206/2016, 8 Cdo 141/2017, 8 Cdo 50/2017).

13. Podľa názoru dovolacieho súdu žalovaná v danom prípade zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku, riešenie ktorej - podľa názoru žalovanej - je v rozhodovacej praxe dovolacieho súdu rozdielne a zároveň poukázala na rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 32/2007, 3 Cdo 18/2013 a 3 Cdo 176/2012.

14. Dovolací súd akcentuje, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia alebo stanoviská najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ale tiež opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom (porovnaj napr. sp. zn. 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017). Na uvedené nadviazal aj judikát prijatý na poslednom zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: „do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986“ (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 29/2017 z 24. januára 2018).

15. V danom prípade pre posúdenie veci je zásadnou otázkou, či náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, je nárokom krytým poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorou sa už iné senáty najvyššieho súdu v rozhodovacej praxi zaoberali.

16. Senát 4 C dovolacieho súdu v uznesení z 20. apríla 2011, sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a senát 8 C dovolacieho súdu v uznesení z 15. mája 2017, sp. zn. 8 Cdo 219/2017 dospeli k záveru, že podľa v tom čase platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúce z ustanovenia § 13 ods. 2 OZ.

17. Senát 3 C dovolacieho súdu v uznesení z 31. marca 2016, sp. zn. 3 Cdo 301/2012 konštatoval nedostatok pasívnej legitímácie poisťovne, pričom poukázal na výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ ZoPZP, v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok navrhovateľov na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 OZ. Senát 3 C nezistil dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ ZoPZP ani po rozhodnutí ESD vo veci C-22/12. ESD totiž v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. Podľa neho ESD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou

vyzerať. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.

18. Senát 6 C dovolacieho súdu v čase nasledujúcim po rozhodnutiach sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a 3 Cdo 301/2012, rozsudkom z 31. júla 2017, sp. zn. 6 MCdo 1/2016 zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktoré podal na podnet žalovanej 2/ (v tam prejednávanvej veci bola žalovanou 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group). Pokiaľ ide o právnu otázku pasívnej legitímácie v konaní o obdobnej veci, vychádzal z toho, že v prejednávanvej veci spornú otázku už riešil ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustalujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky totožnej s podnecovateľkou mimoriadneho dovolania v prejednávanvej veci v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel, že „...pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej újnej regulácie.“ Tento záver senát 6 C považoval za záväzný, pokiaľ ide o krytie nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Pojem „škoda“ v tejto súvislosti vyložil extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Zdôraznil, že pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania pojmu „škoda“ v komunitárnom práve, keď predmetný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Hoci smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (rozsudok ESD zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

19. Senát 6 C dovolacieho súdu v rozhodnutiach z 27. februára 2018, sp. zn. 6 Cdo 143/2017 a sp. zn. 6 Cdo 206/2017, odmietol dovolania dovoľateľky KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group v obdobných veciach, ako je vec prejednávaná z obdobných dôvodov, ako vo vyššie spomenutej veci sp. zn. 6 MCdo 1/2016, a to z dôvodov, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v riešení otázky pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, je potrebné považovať rozhodnutie ESD C-22/12 vo veci Haasová, ako aj ústavného súdu, sp. zn. I. ÚS 474/2016 a rozhodnutia, na ktoré toto rozhodnutie odkazuje, napr. III. ÚS 646/2015, I. ÚS 206/2015, ako aj už spomenuté rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 1/2016.

20. Na uvedené rozhodnutia senátu 6 C dovolacieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 179/2017 z 26. septembra 2018 a sp. zn. 8 Cdo 6/2018 z 27. septembra 2018 v obdobných veciach, v ktorých bolo dovolanie poisťovní odmietnuté ako procesne neprípustné.

21. Napokon dovoľací súd poukazuje na judikát prijatý na poslednom zasadnutí občianskoprávneho

kolégia najvyššieho súdu dňa 9. októbra 2018, ktorého právna veta znie: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“ (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 1/2016).

22. Vychádzajúc z vyššie uvedeného dovolací súd môže len konštatovať, že touto vyššie popísanou ustálenou praxou dovolacieho súdu bol zároveň prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a sp. zn. 3 Cdo 301/2012.

23. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd správne vec právne posúdil, ak vychádzal zo skutočnosti, že nemajetková ujma pozostalých po obetiach dopravných nehôd spadá pod rozsah krytia podľa povinného zmluvného poistenia a teda žalovaná je v spore vecne pasívne legitimovaná. Dovolanie žalovanej tak neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 2 C.s.p.). Najvyšší súd preto jej nedôvodné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

24. Žalobcovia boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol im nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

25. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.